

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни «СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ»

1. Профіль дисципліни

Освітньо-наукова програма «Ветеринарна медицина»	Освітній ступінь – доктор філософії Галузь знань: 21 «Ветеринарія» Спеціальність: 211 «Ветеринарна медицина» Освітньо-наукова програма: Ветеринарна медицина Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки – 1-й, семестр –2-й Компонент освітньої програми: обов’язкова Цикл універсальної підготовки Мова викладання: українська
---	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Климова Катерина Яківна, доктор педагогічних наук, професор
Профайл викладача	https://polissiauniver.edu.ua/климова-катерина-яківна
Контактна інформація	Тел.: +38(097)5681701 E-mail: klimov999@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://185.25.118.66/course/view.php?id=2148
Консультації	Онлайн консультації через Zoom, Viber, Telegram

3. Анотація до дисципліни

Мета навчальної дисципліни циклу універсальної підготовки полягає у формуванні в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти професійно-педагогічної компетентності, зокрема високого рівня педагогічної майстерності, коли відбувається синтез наукових знань із фахових дисциплін та вмінь і навичок ефективно використовувати традиційні й інноваційні методи їх викладання у вищій школі.

Завданнями дисципліни є формування: 1) знань про предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі; 2) знань про комунікативне забезпечення освітнього процесу у вищій школі; 3) знань про методику підготовки навчальних занять у вищій школі, умінь і навичок практичного застосування цих знань у власній роботі; 4) знань про педагогічну майстерність як найвищий рівень педагогічної діяльності викладача вищої школи, орієнтованих на професійну діяльність умінь і практичних навичок.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей: а) загальних (ЗК): ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. б) спеціальних/фахових (СК/ФК): СК 4. Здатність вести наукові дискусії на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову

позицію з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності. СК 6. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій.

ПРН 8. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері ветеринарії та у викладацькій практиці.

ПРН 11. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері ветеринарної медицини, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- структуру вищої освіти в Україні;
- методологію педагогіки вищої школи;
- загальнодидактичні принципи, форми, засоби навчання; традиційні та інноваційні методи навчання;
- структурні компоненти навчально-методичного забезпечення дисципліни в ЗВО;
- психолого-педагогічні особливості комунікації суб'єктів навчання;
- структуру педагогічної майстерності науково-педагогічного працівника.
- вміти:
- ефективно використовувати традиційні та інноваційні методи навчання у різних формах викладання фахових дисциплін;
- володіти педагогічною майстерністю у навчальному процесі, у тому числі мистецтвом переконання та аргументування у педагогічній комунікації;
- застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, включаючи методи отримання, обробки та зберігання інформації.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
	Денна
Лекції	20
Практичні	20
Самостійна робота	80

4.2. Зміст початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Структура курсу	Кількість годин
			(лекції/практичні/самостійна робота)
Змістовий модуль 1. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі.			
1	T1	Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Методологія педагогіки вищої школи. Державні стандарти вищої освіти. 1. Вища освіта в Україні: зміст, законодавча база. Методологія педагогіки вищої школи.	2/2/8

		<p>2. Предмет та завдання методики викладання у вищій школі</p> <p>3. Філософські концепції персоналізму, прагматизму, екзистенціалізму, неотомізму, сцієнтизму, натуралізму та інших течій у педагогіці.</p> <p>Зміст стандартів вищої освіти (за галузями). Перелік компетентностей здобувачів.</p>	
2	T2	<p>Методи педагогіки вищої школи. Загальнодидактичні принципи, форми і засоби. Поняття про традиційні та інноваційні методи навчання.</p> <p>1. Дидактика вищої школи: категорійний апарат.</p> <p>2. Принципи навчання у ЗВО (дидактичні принципи): загальна характеристика.</p> <p>3. Загальна характеристика дидактичних методів, прийомів та організаційних форм навчання. Засоби навчання у вищій школі.</p> <p>4. Співвідношення понять «метод навчання», «методика навчання», «методична система» і «технологія навчання». Традиційні та інноваційні методи навчання. Активні та інтерактивні методи.</p> <p>5. Електронні засоби навчання.</p> <p>6. Методи інтерв'ювання, проєктів, портфоліо, коло ідей, акваріум у дидактиці вищої школи.</p>	2/2/8
3	T3	<p>Професійна діяльність викладача ЗВО. Дидактична, технологічна та організаційна діяльність викладача. Зміст навчально-методичного забезпечення дисципліни.</p> <p>1. Структура і зміст педагогічного проєктування методичної системи.</p> <p>2. Зміст навчально-методичного забезпечення дисципліни.</p> <p>3. Зміст НМЗ однієї з дисциплін (за вибором).</p>	2/2/8
Змістовий модуль 2. Комунікативне забезпечення освітнього процесу у вищій школі.			
4	T4	<p>Психолого-педагогічні особливості комунікативної взаємодії викладач-студент.</p> <p>1. Психологічні засади навчання у вищій школі.</p> <p>2. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи. Професіоналізм педагога і форми професійного самовдосконалення.</p> <p>3. Взаємодія викладача і студента як чинник становлення особистості молодшої людини. Домінантні риси особистості викладача ЗВО. Поняття про педагогічну етику.</p> <p>4. Психологічні особливості професійних деформацій у педагогічній діяльності.</p> <p>5. Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності викладача. Поняття про комунікативну поведінку.</p> <p>6. Невербальні засоби професійно-педагогічної комунікації.</p>	2/2/8
5	T5	<p>Мовнокомунікативна професійна компетентність як особистісна якість викладача.</p> <p>1. Політика держави в галузі мовної освіти. Компетентнісний підхід в освіті.</p> <p>2. Поняття про мовнокомунікативну професійну компетентність викладача.</p> <p>3. Культура мовлення викладача ЗВО. Комунікативні якості професійного мовлення.</p> <p>4. Поняття державної, загальнонародної, рідної, національної</p>	2/2/8

		та літературної мови: дефініції.	
Змістовий модуль 3. Методика підготовки навчальних занять у вищій школі.			
6	T6	Лекція як провідна форма навчального процесу. Типологія лекцій. 1. Загальна характеристика організаційних форм навчання у ЗВО. 2. Лекційні заняття як теоретичне підґрунтя для прикладних організаційних форм навчання. Типологія лекцій. 3. Порівняльна характеристика традиційних та інноваційних лекцій. 4. Бінарні лекції з фахових дисциплін. 5. Лекція як жанр академічного красномовства: історичний аспект.	2/2/8
7	T7	Практичне, семінарське і лабораторне заняття: загальна характеристика. 1. Практичне заняття як частина лекторського плану. Структура, основні завдання, вимоги до проведення. Специфіка семінарських занять. 2. Мета, структура і значення лабораторних занять у професійній підготовці майбутніх фахівців. Вимоги до викладача. 3. Колоквіум як форма диференційованого оцінювання рівня знань з дисципліни у ЗВО. Навчальні тренінги, конкурси-змагання. 4. Практичні заняття в умовах дистанційного навчання.	2/2/8
8	T8	Форми організації індивідуально-самостійної роботи студентів. 1. Основні напрями побудови навчального процесу на основі індивідуально-самостійної роботи студентів. 2. Зміст індивідуально-самостійної роботи студентів ЗВО: форми, види контролю, чинники, що сприяють активізації роботи. Організація ІСРС на основі сучасних освітніх технологій. 3. Програми індивідуальних навчальних занять та консультацій у ЗВО. 4. Дистанційне навчання: історія, переваги та недоліки. Особливості суб'єкт-суб'єктної навчальної взаємодії викладача зі студентами. Змішане навчання. 5. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної навчальної діяльності студентів.	2/2/8
Змістовий модуль 4. Педагогічна майстерність як найвищий рівень педагогічної діяльності викладача вищої школи.			
9	T9	Структурні компоненти педагогічної майстерності. 1. Поняття педагогічної майстерності. Рівні педагогічної майстерності викладача. Особливості процесу оволодіння педмайстерністю. 2. Структурні компоненти педагогічної майстерності та принципи її вдосконалення. 3. Зміст професіограми викладача ЗВО. 4. Саморозвиток педагогічної майстерності викладача в умовах інформаційно-технологічного суспільства.	2/2/8
10	T10	Самовиховання як шлях професійного самовдосконалення викладача.	2/2/8

	1. Професіоналізм самовдосконалення у структурі професійної педагогічної діяльності викладача ЗВО. 2. Самовиховання як складник і результат виховання і всього процесу розвитку особистості. 3. Фактори впливу на процес самовиховання. Форми і методи самовиховання. 4. Акмеологічний підхід у педагогічній освіті України.	
Разом:		20/20/80

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Сучасні методики викладання у вищій школі та педагогічна майстерність»: поточний, періодичний та підсумковий. Поточний контроль включає тематичне оцінювання, а періодичний – модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді на практичних заняттях, за самостійні та контрольні роботи. Періодичний (модульний) контроль проводиться у формі тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного та періодичного контролю виставляється студентам в журнал після кожного контрольного заходу. Здобувача вищої освіти слід вважати атестованим та допущеним до підсумкового контролю – заліку, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Максимально/мінімально можлива кількість балів за поточний і періодичний контроль упродовж семестру – 60/36 та максимально/мінімально можлива кількість балів, набраних на заліку – 40/24.

Приклад розрахунку балів для заліку

Поточний та періодичний контроль										Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Контрольна робота за ЗМ 1 – 5			Контрольна робота за ЗМ 2–5		Контрольна робота за ЗМ 3 –5			Контрольна робота за ЗМ 4–5			

Шкала оцінювання: національна та шкала університету

Сума балів за шкалою університету (за всі види освітньої діяльності)	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи) практики	для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
менше 60	Незадовільно	Не зараховано

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт, передбачених робочою програмою.

5. Політики дисципліни

Політики дисципліни спираються на: 1) Закон України «Про вищу освіту»; 2) концепцію освітньої діяльності, окреслену Статутом Поліського національного університету, зокрема йдеться про впровадження дистанційних технологій в освітній процес; створення умов для здобуття якісної освіти осіб з інвалідністю; впровадження системи заходів, спрямованих на підвищення об'єктивності оцінювання в університеті, використання інформаційно-комунікативних технологій в оцінюванні; 3) Положення про академічну доброчесність, запобігання та виявлення плагіату в Поліському національному університеті, зокрема йдеться про заходи щодо інформування наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня, аспірантів, докторантів про необхідність дотримання норм цитування.

6. Література, необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни : навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
2. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця : Ніланд ЛТД, 2015. 224 с.
3. Климова К. Я. Теорія і практика формування мовнокомунікативної професійної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей педагогічних університетів : монографія. Житомир : Рута, 2010. 560 с.
4. Климова К. Я. Риторичний канон у педагогічному дискурсі // Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія / [О. А. Кучерук, Н. Б. Голуб та ін.: за ред. О. А. Кучерук. К.: КНТ, 2016. С. 87–105.
5. Климова К. Я. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Сучасні методики викладання у вищій школі та педагогічна майстерність» (для підготовки докторів філософії). Житомир: Поліський національний університет, 2023. 74 с.
6. Кравчук Н. Я., Коваль О. Є. Методика викладання у вищій школі (мотивація навчальної діяльності) : матеріали методичного семінару «Мотиваційний підхід до організації навчального процесу у вищій школі». Тернопіль: ТНЕУ, 2011. 81 с.
7. Омельчук С. А. Бути чесним у навчанні й науці: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 80 с.
8. Самоактуалізація викладача-філолога: акмеологічний аспект професійно-педагогічної діяльності : монографія / К. Климова, А. Плечко, Д. Куриленко, О. Вознюк, Н. Щерба, О. Гордієнко, Л. Шевцова. Житомир : Вид-во Поліського національного університету, 2022. 220 с.

Додаткова

1. Закон України. Про забезпечення функціонування української мови як державної. Відомості Верховної Ради. 2019. 21. С. 81.
2. Климова К. Я. Культура спілкування як елемент педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*: збірник наукових праць. 2019. Вип. 31 (41). С. 76–79.
3. Климова К. Я. Імітаційне моделювання ситуацій професійної педагогічної комунікації у процесі навчання української мови на нефілологічних факультетах університетів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Випуск 59. Серія: Педагогічні науки*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С. 33–37.

4. Климова К. Я. Розвиток творчої обдарованості майбутнього фахівця у відкритому навчально-виховному середовищі університету: практичний аспект. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2017. Вип. 3 (89). С. 96–99.

5. Климова К. Я. Формування правописної компетентності здобувачів нефілологічних спеціальностей університетів у контексті реалізації державної мовної політики в Україні. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія*. 2023. 4. С. 85–89.

6. Климова К. Я. Розвиток критичного мислення студентів у процесі роботи з інформаційними джерелами. *Вісник Глухівського НПУ ім. О. Довженка. Педагогічні науки*. 2020. 1 (42). С.90–96.

7. Український правопис / Нац. акад. наук України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні, Ін-т укр. мови. Київ : Інститут української мови, 2019. 282 с.

8. Бібліотечно-інформаційний ресурс (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, матеріали конференцій, патенти, статистичні матеріали, наукові звіти):

- Інституційний репозитарій Поліського національного університету (<http://ir.polissiauniver.edu.ua/?locale=ua>);

- Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олега Ольжича (https://www.lib.zt.ua/ua/our_resources/node/57), 10014, м. Житомир, Новий бульвар, 4, (0414) 37-34-65);

- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, м. Київ, просп. Голосіївський, 3, +380 (44) 524-81-36).

9. Офіційний сайт Національної комісії зі стандартів державної мови. URL : <https://mova.gov.ua/>

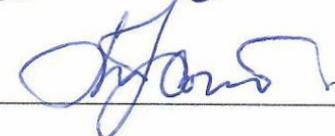
Викладач

_____ Катерина КЛИМОВА

Завідувач кафедри іноземних мов

_____ Сніжана КУБРАК

**Гарант ОНП
«Ветеринарна медицина»**

_____ Тетяна КОТ